

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-15C/108/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115209272
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Sedmohradský
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1115209272.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom Mgr. Vladimírom Sedmohradským v spore žalobcu: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom D. X, XXX XX E., zastúpený: D. F. C., bytom D. X, XXX XX E., proti žalovanému: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Doláková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy

rozhodol:

I. Súd určuje, že dohody o zrážkach zo mzdy uvedené v článku II. bod 6 v zmluvách č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2005, č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.04.2005 a č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.08.2005 uzatvorených medzi žalobcom a G. H. E., I., ako aj dohody o zrážkach zo mzdy zo zmlúv o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty ku kartám Mastercard č. XXXXXXXXXXXX, J. XXXXXXXXXXXX I. J. XXXXXXXXXXXX, uzatvorených medzi žalobcom a G. H. E., I., sú neplatné.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu (predtým Okresný súd Bratislava I) dňa 01.04.2015 žalobca žiadal, aby súd určil, že dohody o zrážkach zo mzdy v zmluvách č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2005, č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.04.2005 a č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.08.2005 a v zmluvách o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty ku karte MasterCard č. XXXXXXXXXXXX, J. XXXXXXXXXXXX I. J. XXXXXXXXXXXX, uzavretých medzi žalobcom a G. H. E., I. sú neplatné.

2. Spolu s návrhom vo veci samej žalobca podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia a žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo všetkých v odseku 1 uvedených zmlúv do právoplatného skončenia veci samej. Taktiež žiadal, aby súd uložil zamestnávateľovi žalobcu Tlačovej agentúre Slovenskej republiky povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa uvedených zmlúv v prospech spoločnosti žalovaného.

3. Uznesením č.k. 15C/108/2015-30 zo dňa 28.04.2015 tunajší súd nevyhovel návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia. Odvolací súd uznesením č.k. 5Co/253/2015-47 zo dňa 29.06.2015 rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým bola Tlačovej agentúre Slovenskej republiky uložená povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy v prospech žalovaného na základe niektorých z vyššie uvedených zmlúv a žalovanému povinnosť znášať toto nevykonávanie zrážok.

4. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou G. H. E., I. uzavrel formulárové typové, predtlačené spotrebiteľské zmluvy uvedené v odseku 1. Žalobca považuje zmluvy za problematické a z eurokonformného hľadiska za najmenej z časti za neudržateľné. V zmluvách sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inými kogentnými ustanoveniami zákona – drobné písmo, nečitateľnosť zmluvných podmienok, neprijateľná rozhodcovská doložka, dohoda o zrážkach zo mzdy. Súčasťou typových formulárových zmlúv, ktorých znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa žalobcovi zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje žalobca za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia majetku žalobcu nepotrebuje súdne rozhodnutie. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Žalobca ďalej uviedol, že v čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázal ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť jej majetok v podobe jeho mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Žalovaný už vyzval zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonáva. Žalobca žiada, aby súd podrobil zmluvy súdnej kontrole z úradnej moci a povinnosti. Ďalej žalobca uviedol, že má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Deklarovaním neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým neprístupnosť dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, 1Cdo 91/2006).

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že namieta jej neprípustnosť v zmysle ustanovení CSP. Určovací žaloba je v zmysle ustanovení CSP ohľadne právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis. Určovací žaloba je prípustná, len ak ide o určenie práva a je tu naliehavý právny záujem. Podaná žaloba je podľa žalovanej neprípustná podľa § 137 písm. c) CSP (žalobca sa nedomáha určenia práva) a je neprípustná aj podľa písmena d) uvedeného ustanovenia (žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje). Žalovaný poukázal aj na nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na takomto určení a to z dôvodu, že žalobcovi opakovane dáva návrhy na zmierlivé riešenie sporu a prehlasuje, že do budúcnosti na strhávaní dlhu zo mzdy žalobcu trvať nebude. Ďalej žalovaný poukazoval na to, že pokiaľ ide o samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy, žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu. Vzhľadom ku skutočnosti, že dôkazné bremeno nesie žalobca, je jeho povinnosťou preukázať, že zmluvu neuzavrel slobodne. Žalobca si slobodne vybral právneho predchodcu žalovaného a akceptoval vykonávanie zrážok právnym predchodcom žalovaného. Právny predchodca žalovaného je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Je na základe rôznych právnych predpisov povinný spĺňať prísne kritéria nevyhnutné pre vykonávanie bankových činností, preto akákoľvek argumentácia viažuca sa na nebankové subjekty je absolútne neprípustná, nemiestna a súd by na ňu vôbec nemal prihliadať. Žalobca nepopiera platnosť zmlúv a ani nepopiera, že ich uzatvoril dobrovoľne na základe slobodnej vôle. Svojím podpisom súhlasil s celým obsahom zmlúv. Tvrdenie, že sa dohode o zrážkach zo mzdy musel podrobiť je zjavne účelové a tendenčné. Žalobca totiž nikde netvrdí, že bol prinútený zmluvu podpísať. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, v čom zabezpečovací inštitút, ktorý explicitne upravuje Občiansky zákonník, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalovaný poukázal aj na tú skutočnosť, že v prípade, ak by žalobca plnil riadne a včas svoj záväzok voči právnemu predchodcovi žalovaného, tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec uplatnený. Žalobca si sám svojím konaním, opomenutím konania resp. nekonaním spôsobil uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu zo zmlúv tým, že porušil zmluvné podmienky, ku ktorým sa sám, slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne zaviazal. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere dňa 09.02.2005

neexistoval § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom od 01.05.2014. Ďalej žalovaný poukázal na to, že na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje zákaz retroaktivity, a teda nie je možné toto ustanovenie aplikovať na vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2015. V opačnom prípade by došlo k porušeniu základných princípov nášho právneho poriadku. Pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle aplikovať toto ustanovenie na právne vzťahy, ktoré boli založené pred 01.04.2015, nič mu nebránilo výslovne to uviesť v intertemporálnej norme § 879p, v ktorej sú explicitne uvedené ustanovenia, na ktoré sa nepravá retroaktivita vzťahuje. Argumentum a contrario je možné dospieť k záveru, že úmysel zákonodarcu je ten, že § 52 odsek 2 v novelizovanom znení sa vzťahuje výlučne na právne vzťahy založené po 01.04.2015, čo znamená, že úverové vzťahy vzniknuté pred týmto dátumom sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Pri svojoľnej retroaktívnej aplikácii tohto ustanovenia súdom na právne vzťahy založené pred 01.05.2014 dôjde k porušeniu článku 2 Ústavy SR a zásahu základných práv a slobôd občanov. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný zabezpečovací inštitút práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Súdy sú povinné skúmať konkrétne okolnosti uzatvorenia zmluvy, aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Žalobca uzavrel zmluvu dobrovoľne, bez pripomienok a nátlaku. Žalovaný tak žiadal žalobu zamietnuť.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 15C/108/2015-117 zo dňa 25.05.2018, ktorým žalobu zamietol. Súd dospel k záveru, že v konaní išlo o určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, pričom v prípade takejto žaloby musí žalobca preukázať naliehavý právny záujem na jej podaní. Súd dospel k záveru, že takýto naliehavý právny záujem žalobca nepreukázal, a preto žalobu zamietol.

7. Po odvolaní zo strany žalobcu rozhodoval vo veci Krajský súd v Bratislave. Odvolací súd uznesením č.k. 4Co/237/2019-201 zo dňa 30.09.2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil charakter žaloby, nakoľko nejde o určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) OSP, ale z titulu spotrebiteľského charakteru sporu ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných právnych predpisoch, a to § 53 ods. 1, 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, resp. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Odvolací súd tak uložil súdu prvej inštancie povinnosť prejednať žalobu ako procesne prípustnú bez skúmania naliehavého právneho záujmu, vykonať dokazovanie vo vzťahu k platnosti alebo neplatnosti sporných dohôd o zrážkach zo mzdy a vo veci opätovne rozhodnúť. Odvolací súd taktiež skonštatoval, že uzatvorené zmluvy sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, pričom túto skutočnosť podrobne vysvetlil. Uzavrel tak, že išlo nepochybne o spotrebiteľské zmluvy, kde žalobca vystupoval ako spotrebiteľ a právny predchodca žalovaného ako dodávateľ.

8. Viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP tunajší súd vo veci opätovne rozhodol a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

9. Žalovaný v podaní zo dňa 31.10.2018 vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednať, nakoľko sa podľa neho mal spor prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní. Súd však na túto námietku v zmysle § 5 ods. 2 CSP neprihliadal, nakoľko takáto námietka nedostatku právomoci nebola uplatnená v zmysle § 5 ods. 1 CSP pri prvom procesnom úkone žalovaného, ktorý mu patril. Žalovaný námietku neuplatnil vo svojich prvých dvoch podaniach po účinnosti CSP, t.j. v podaniach doručených súdu dňa 16.01.2018 a 21.05.2018, a uplatnil túto námietku až v odvolacom konaní. Pre

úplnosť súd uvádza, že odvolací súd sa k tejto námietke vôbec nevyjadril, z čoho je možné uzavrieť, že vychádzal z § 5 ods. 2 CSP a na neskoro podanú námietku vôbec neprihliadal.

10. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými stranami, a to: zmluva o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2005 (č.l. 17 až 19), zmluva o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.04.2005 (č.l. 23 až 25), zmluva o poskytnutí flexipôžičky č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.08.2005 (č.l. 20 až 22), listy žalovaného ohľadom zrážok zo mzdy adresované zamestnávateľovi žalobcu (č.l. 11 až 16 a 26 až 31), potvrdenie o výške zrazenej sumy zo dňa 10.02.2015 (č.l. 32), žiadosť o vydanie kreditnej karty zo dňa 08.09.2006 (č.l. 33), oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 01.10.2013 (č.l. 34 až 39), potvrdenie o výške zrazenej sumy zo dňa 29.01.2016 (č.l. 101), zmluva o vydaní a používaní medzinárodných platobných kariet z 15.07.1998 (č.l. 244), žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty zo dňa 26.02.2002 (č.l. 246 až 248), žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty zo dňa 19.11.2002 (č.l. 249 až 251) a vyjadrenie žalovaného k žiadosti žalobcu zo dňa 10.03.2015 (č.l. 252 až 253).

11. Z vykonaného dokazovania, resp. zo skutočností, ktoré medzi stranami neboli sporné, mal súd za preukázané, že žalobca postupne uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného tri zmluvy o poskytnutí flexipôžičky, a to dňa 09.02.2005 zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, dňa 18.04.2005 s zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX a dňa 23.08.2005 zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Nakoľko žalobca nesplácal dlh, vzniknutý z vyššie uvedených úverových zmlúv riadne a včas, došlo zo strany banky k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru s príslušenstvom poskytnutého podľa zmlúv a následne k postúpeniu pohľadávky žalovanému. Z článku II. odsek 6 jednotlivých zmlúv vyplývalo právo veriteľa v prípade neplnenia záväzku žalobcu požadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok zo mzdy. Žalobca taktiež požiadal žiadosťami zo dňa 26.02.2002, 19.11.2002 a 08.09.2006 o vydanie kreditných platobných kariet, pričom súčasťou prvých dvoch žiadostí bolo vyhlásenie, že žalobca je oboznámený s Obchodnými podmienkami G., I. pre vydanie a používanie kreditných kariet, ktoré obsahovali právo G., I. uplatniť voči držiteľovi karty zrážky zo mzdy, a pri tretej žiadosti bolo rovnaká skutočnosť priamo súčasťou žiadosti. Žalovaný zamestnávateľ žalobcu – Tlačovú agentúru Slovenskej republiky – listami požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom ku dňu 29.01.2016 boli vykonané zrážky zo mzdy v celkovej výške 4.211,90 EUR.

12. Na takto zistený skutkový stav súd aplikoval právne posúdenie a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 do 31.12.2007: „Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.“

14. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 do 31.12.2007: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).“

15. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 do 31.12.2007: „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“

16. Podľa Článku 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: „Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.“

17. Podľa Článku 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: „Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie

zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.“

18. Podľa § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka: „Spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.“

19. Podľa § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka: „Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku 3.“

20. Súd sa v prvom rade zaoberal dohodami o zrážkach zo mzdy v zmluvách č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 09.02.2005, č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18.04.2005 a č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.08.2005 uzatvorených medzi žalobcom a G. H. E., I., ktoré boli do konania predložené. Vo všetkých týchto zmluvách bolo v článku II. odsek 6 dohodnuté právo veriteľa požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávanie zrážok zo mzdy až do doby úplného splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi.

21. Súd dospel k záveru, že toto ustanovenie je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 52 ods. 1 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmlúv, resp. nekalou podmienkou v zmysle Článku 3 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť jej obsah. Takéto ustanovenie umožňuje veriteľovi priamo vymáhať svoj nárok bez súhlasu spotrebiteľa a bez súdneho rozhodnutia, pričom spotrebiteľ je tým, ktorý sa v takomto prípade musí domáhať súdnej ochrany. Uvedené ustanovenie bolo zároveň súčasťou formulárovej zmluvy, v tejto zmluve nebolo nijako osobitne zdôraznené a spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť toto ustanovenie pri podpise zmluvy odmietnuť alebo ovplyvniť jeho znenie. Vzhľadom na to, že ide zároveň o podstatný zásah do práv spotrebiteľa, ide o neprijateľnú podmienku.

22. Na záveroch súdu nič nemení ani skutočnosť, že explicitný zákaz zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, ak takáto dohoda nie je uzatvorená vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, je súčasťou slovenského právneho poriadku až od 01.05.2014 v § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Osobitné zákonné ustanovenie upravujúce zákaz uzatvárania dohôd o zrážkach zo mzdy nemá vplyv na skutočnosť, že o neprijateľnú podmienku išlo už predtým v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, resp. v zmysle ustanovení smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka do slovenského právneho poriadku transponovaná. Z uvedeného nevyplýva, že by dohoda o zrážkach zo mzdy medzi spotrebiteľom a dodávateľom bola vylúčená, avšak na jej platnosť bolo nevyhnutné, aby bol spotrebiteľ poučený o jej dôsledkoch a mal možnosť slobodne sa rozhodnúť, či bude s takouto dohodou súhlasiť. Takúto možnosť ale musí mať spotrebiteľ samostatne, a nepostačuje jeho možnosť odmietnuť zmluvu o poskytnutí úveru ako celku. Rovnako je rozhodujúce, že takáto dohoda nemôže byť len nenápadnou súčasťou zmluvy alebo všeobecných obchodných podmienok, ale spotrebiteľ na ňu musel byť osobitne upozornený (a to aj v období pred 01.05.2014).

23. K rovnakým záverom súd prišiel aj pokiaľ ide o dohody o zmluvách o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty ku karte MasterCard č. XXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXX uzavretých medzi žalobcom a G. H. E., I. Tieto zmluvy neboli do konania predložené, nakoľko žalobca nimi nedisponoval, a žalovaný aj G. H. E., I. na výzvu súdu uviedli, že nimi rovnako nedisponujú, keďže uplynula doba ich archivácie. Zo skutkových tvrdení žalobcu ale vyplynulo, že ide o zmluvy, ktoré boli uzatvorené na základe žiadostí žalobcu o vydanie kreditných kariet zo dňa 26.02.2002, 19.11.2002 a

08.09.2006, a žalovaný túto skutočnosť nenamietal. Prvé dve z týchto žiadostí obsahovali odkaz na Obchodné podmienky G., I. pre vydanie a používanie kreditných kariet, ktoré v bode 34. upravovali právo banky v prípade, ak držiteľ karty nevyrovná dlžnú sumu v stanovenej lehote, uplatniť voči nemu zrážky zo mzdy. Tretia žiadosť obsahovala priamo vo vyhlásení držiteľa karty č. 5 súhlas so zrážkami zo mzdy v súlade s Obchodnými podmienkami G., I. pre vydanie a používanie kreditných kariet. Na tieto dohody tak rovnako platia závery súdu uvedené vyššie, nakoľko obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú spotrebiteľ nemal možnosť individuálne dojednať alebo odmietnuť. Vo vzťahu k zmluvám uzatvoreným v roku 2002 súd aplikoval prechodné ustanovenie § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorých mali strany povinnosť uviesť spotrebiteľské zmluvy do súladu s § 53 a 54 Občianskeho zákonníka do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti zákona, pričom ustanovenia, ktoré nie sú dané do súladu v uvedenej lehote, zo zákona stratili po jej uplynutí platnosť.

24. Súd pre úplnosť konštatuje, že k rovnakým záverom dospel aj Krajský súd v Bratislave pri rozhodovaní o predbežnom opatrení. V uznesení č.k. 5Co/253/2015-47, ktorým predbežné opatrenie nariadil, odvolací súd skonštatoval, že bez ohľadu na skutočnosť, že ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až po uzatvorení sporných zmlúv, musí súd prvého stupňa s osobitnou starostlivosťou vyhodnocovať dohody o zrážkach zo mzdy v súlade s cieľmi smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a to osobitne v kontexte tvrdení žalobcu, že v čase uzatvorenia týchto zmlúv nechápal následok dojednanja o zrážkach zo mzdy.

25. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu č.k. 5Co/253/2015-47 bolo nariadené do právoplatnosti skončenia veci samej. Neodkladné opatrenie tak v súlade s § 333 CSP zanikne právoplatnosťou tohto rozhodnutia zo zákona a súd tak o jeho zrušení osobitne nerozhodoval.

26. Pre úplnosť súd uvádza, že v podaní doručenom súdu dňa 16.04.2024 žalobca uviedol, že žiada, aby súd určil, že zrážky zo mzdy, ktoré žalovaný žiadal od zamestnávateľa vykonávať z jeho mzdy, sú neplatné. Súd tento návrh žalobcu vyhodnotil podľa obsahu (nakoľko žalobca sa nedostavil na pojednávanie vo veci dňa 17.05.2024 a súd tak nemohol žalobcu požiadať o upresnenie návrhu) ako návrh na zmenu žaloby v zmysle § 139 CSP, a tento návrh zamietol, nakoľko súd môže rozhodovať o určení neplatnosti právnych úkonov, a nie o určení neplatnosti objektívnej skutočnosti (zrážok zo mzdy). Následne žalobca v podaní zo dňa 06.05.2024 uviedol, že v zmysle právnej istoty vznáša námietku premlčania na všetky pohľadávky a zároveň žiadal, aby súd určil, že všetky pohľadávky žalovaného sú premlčané. Súd na námietku premlčania neprihliadal, nakoľko predmetom konania neboli žiadne pohľadávky žalovaného, ale určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy. Žiadosť o určenie premlčania pohľadávok žalovaného súd taktiež podľa obsahu vyhodnotil ako návrh na zmenu žaloby. Tento návrh súd zamietol v zmysle § 143 ods. 1 CSP, nakoľko predmetom doterajšieho konania neboli žiadne pohľadávky žalovaného, ale výlučne platnosť zmlúv o zrážkach zo mzdy, v dôsledku čoho neboli vo vzťahu k nárokom žalovaného stranami predkladané žiadne skutkové tvrdenia a dôkazy, a teda výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na rozhodovanie o zmenenej žalobe. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd na pojednávaní dňa 17.05.2024 oba návrhy na zmenu žaloby uznesením zamietol a v konaní rozhodoval len o pôvodnom žalobnom návrhu.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal druhým výrokom voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

28. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 CSP), ktoré je možné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie súdu, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z., Exekučný poriadok).